

Skyltpolicy för Årjängs kommun

Innehåll

Inledning	4
När behövs tillstånd ?	4
Allmänna riktlinjer	4
Centrumområden i tätorterna	4
Industriområden och handelsområden	4
Belysning	5
Skylttyper	
Bildväxlande skyltar	5
Skyltpyloner	5
Orienteringsskyltar	5
Skylt på fasad	6
Fönsterdekaler	6
Vepor/Banderoller	6
Affischtavlor	6
Arbetsplatsskyltar	7
Flaggor	7
Gatupratare	7
Lagstiftning	8
Aktuella författningar	8
Skyltning utanför detaljplanelagt område	8
Skyltning inom detaljplanelagt område	8

GRAPHICAL USER SOLUTIONS | CREATIVITY WILL BE YOUR LIFE
WWW.AZTEK.SE
AZTEK DESIGN
Vill du också synas?
Ring Kikki Neidre, Nordmarkens Näringsliv
och boka plats, på telefon 070-609 69 00
NORDMARKENS NÄRINGSLIV

BILRUTOR
STENSKOTTSLAGNING

Inledning

Årjängs kommun vill med denna skyltpolicy verka för en god dialog mellan fastighetsägare, näringsidkare, skylt-tillverkare och kommunen. Målet är att skyltning sker på ett sätt som synliggör de verksamheter som finns i kommunen och samtidigt tillvaratar byggnadens eller området kvalitét på bästa sätt. Skyltar är en stor och viktig del av den byggda miljön, och är viktiga såväl för den näringsidkare som vill annonsera sin verksamhet, som för besökaren som söker information om var någonting finns. Dokumentet ska vara vägledande och användas som inspiration och stöd för verksamhetsutövare och fastighetsägare vid ansökningar om lov och tillstånd för uppsättning av skyltar. Policyn beskriver de mål kommunen vill uppnå och klarlägger lagstiftning och regler som gäller för skyltning i Årjängs kommun.

När behövs tillstånd?

För nya skyltar krävs nästan alltid någon form av tillstånd. Vilket eller vilka tillstånd som krävs varierar beroende på var skylten ska placeras och hur länge den ska vara uppsatt. Inom detaljplanelagt område krävs bygglov enligt plan- och bygglagen. Placeras skylten på allmän plats krävs godkännande av kommunen samt tillstånd av polisen enligt ordningslagen. Utanför detaljplan krävs tillstånd från länsstyrelsen och i vissa fall kommunen och Trafikverket. Uppsättning av skyltar kräver dessutom alltid fastighetsägarens tillstånd. En ansökan om bygglov, polistillstånd eller tillstånd från länsstyrelsen görs till relevant instans och debiteras enligt gällande taxor.

Allmänna riktlinjer

Placering, storlek och utformning ska vara lämplig med avseende på stads- och landskapsbilden samt platsens kulturvärden. I stadsmiljö måste även helhetsintrycket och möjligheten till framtida kompletteringar beaktas. Vissa byggnader har ett större kulturhistoriskt värde och då kan det ställas höga krav på anpassning till byggnadens karaktär. Det gäller framförallt skyltens storlek och utformning men kan även avse detaljer som ledningsdragningen fram till skylten. För att skyltar ska vara läsbara av personer med synnedsettningsbör det vara god ljushetskontrast mellan text och bakgrund.

Skyltar som placeras på eller intill en byggnad ska anpassas till byggnadens arkitektur och karaktär. I stadsmiljö ska skyltarna underordna sig byggnaden och inte vara alltför dominerande. Detta innebär att skyltens form, färg och storlek, placering och eventuell belysning ska anpassas till byggnadens och gaturummets mått, fasaddetaljer, material och färgsättning. Placering av skylt måste också ta hänsyn till gående och trafikanter och ska följa kommunens bestämmelser. I "Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Årjängs kommun" 9 §, stadgas följande: Markiser, flaggor och skyltar får inte sättas upp så att de skjuter ut över en gångbana på lägre höjd än 2,30 meter eller över en körbana på lägre höjd än 4,70 meter.

Finns det flera verksamheter i samma byggnad ska hänsyn tas så att samtliga verksamheter ges skyltplats utan att byggnadens karaktär påverkas negativt. Om flera skyltar ska samsas på en fasad bör de ha likartad utformning och kulör. Skyltens storlek ska anpassas till byggnadens skala och till människors förflyttningshastighet i utemiljön. Standardiserade skyltformat utan hänsyn till omgivande skala och miljö är därför inte godtagbara inom alla områden, vilket kan innebära att större affärskedjors skyltprogram inte accepteras utan anpassning.

Centrumområden i tätorterna

För att centrumområden ska upplevas tilltalande är det extra viktigt att skyltar och skyltkonsoler anpassas till stadsbilden och byggnaders karaktär. Skyltning ska anpassas efter mottagaren vilket innebär att skyltar i stadsmiljö inte bör ha textstorlek och typsnitt som är större än att de medger god läsbarhet på rimligt avstånd för gående. Bildväxlande skyltar bör undvikas i dessa miljöer.

Industriområden och handelsområden

I industriområden och handelsområden är miljöerna storskaliga och skyltningen kan anpassas till miljön och göras läsbar för biltrafik. Trafiksäkerheten bör dock beaktas vid utformning och placering av skylt. Ett särskilt skyltprogram finns ibland för större handelsområden vilket hjälper till att samordna skyltningen. Tillkommande skyltar bör anpassas efter detta för att ge ett enhetligt intryck.

Belysning

Det kan vara viktigt med någon form av belysning av skyltar för att de ska synas även under kvällar och nätter. En väl avvägd belysning kan vara positiv för stadsmiljön och för byggnaden som skylten placeras på. Tänk på att ljusstyrkan ska vara rimlig för ändamålet och inte upplevas som störande för boende och trafikanter. Färgtemperaturen på belysningen bör också vara enhetlig för att ge ett positivt intryck. För att minska belysta skyltars energiförbrukning bör LED-belysning väljas framför lysrörs- eller halogenbelysning. Spotlights ska vara riktade in mot fasaden så att skylten hamnar i fokus.

Ljud

Vissa skyltar kan ge upphov till ljud som kan upplevas störande av närmiljön. Detta är en aspekt som bör beaktas vid planering av uppsättning av skyltar för att undvika störande ljud.

Skylttyper

Bildväxlande skyltar

Här avses alla skyltar som kan växla motiv. Det kan vara bildskärmar, projicerade bildspel, LED-tavlor, rullande text, roterande skyltar eller liknande. Den här typen av skyltar uppförs med fördel utanför tätbebyggt område och på en plats som utretts så att negativa konsekvenser för omgivning och trafik inte uppkommer. I stadsmiljö är dessa skyltar ofta svåra att anpassa till en byggnads karaktär då man inte kan förutse eller styra vad som kommer att visas på skylten. Avsikten med en bildväxlande skylt är oftast att ge flera verksamheter möjlighet att exponera sig på samma skylt och då saknas den koppling till byggnaden eller platsen som förutsätts vid traditionell fasadskyltning. På byggnader eller i miljöer med stort kulturhistoriskt värde bör man vara mycket restriktiv med denna typ av skyltning då en sådan skylt kan ge en negativ inverkan på byggnadens eller områdets karaktär. Bildväxlande skyltar eller displayer avleder lätt uppmärksamheten från trafiken och ska därför behandlas restriktivt i anslutning till trafikleder inom planlagt område. Bildväxlande skyltar kan ge ifrån sig ett ljud vid bildbytet, men då de ej står i tätbebyggt område får detta inte någon negativ påverkan.

Skyltpyloner

Större fristående skyltar och skyltpyloner passar bäst för verksamheter som ligger på områden med storskalig utformning såsom industri- och handelsområden. Om flera verksamheter finns på samma fastighet blir budskapet mera lättillgängligt om de samordnar sin reklam så att antalet stora, fristående skyltar minimeras. Skyltarna bör inte vara högre än den enligt detaljplan tillåtna byggnadshöjden eller angiven höjd på skylt. Om sådan saknas bör anpassning till verksamhetslokalens totalhöjd göras. Belysning ska vara dimensionerad och riktad så att fotgängare och trafikanter inte bländas.

Orienteringsskyltar

Med orienteringsskyltar avses en större fristående skylt där avsikten är att vägleda transporter och besökare till olika företag inom ett större verksamhetsområde. Placering vid infartsväg ska väljas med omsorg för att skylten ska nå ut med sitt budskap utan att påverka trafiksäkerheten negativt.

Skylt på fasad

En skylt på fasad kan ha syftet att vägleda besökare till entrén eller att exponera en verksamhet för förbipasserande. Beroende på byggnadstyp och lokalisering av byggnaden bör placering väljas med omsorg så att skylten fyller det syfte den är tänkt för. I storskaliga miljöer kan placering väljas utifrån exponeringsläge, medan fasadskyltar i stadsmiljö bör placeras så att besökare i första hand leds till verksamhetens entré. Kommunen ser positivt på att genomsurna skyltar väljs framför hela tavlor då de har en mindre påverkan på fasadens karaktär.

Flaggskyltar kan vara ett bra sätt att synliggöra verksamheten i stadsmiljö då de är synliga från två håll och lätt uppfattas av gående. Flaggskyltar eller liknande får inte placeras med underkant på lägre höjd än 2,3 meter över gång- och cykelbana med hänsyn till trafiksäkerhet. Skyltar över takfot eller på tak kan påverka en byggnads arkitektur negativt och bör endast tillåtas om annan placering är olämplig.

Fönsterdekaler

Ett trevligt sätt att göra reklam för verksamheten utan att göra ingrepp i fasaden är fönsterdekaler. De är normalt inte bygglovs- eller tillståndspliktiga. Utformning och kulör bör alltid väljas med omsorg då en större dekal kan påverka byggnadens karaktär. Större delen av fönstret bör lämnas fritt då möjligheten att se in i lokalen skapar trivsel och lockar fler besökare. På kvällar och nätter ger ljus från skyltfönster en känsla av liv och trygghet för förbipasserande.

Vepor/Banderoller

Även vepor och banderoller räknas som skylt och är bygglovspliktiga inom detaljplanelagt område. Då dessa oftast har en tillfällig karaktär är det lämpligt med tidsbegränsade bygglov. Denna typ av skylt är vanlig vid tillfälliga kampanjer med avsikt att väcka uppmärksamhet för något som pågår under en begränsad period.

Affischtavlor

Affischer och anslag kan sättas upp utan tillstånd om anslaget sätts upp på tavla eller liknade anordning avsett för detta ändamål. Själva affischtavlan kräver dock bygglov om den sätts upp inom detaljplanelagt område. Affischer, annonser eller liknande som sätts upp på offentlig plats samt på husvägg, staket, stolpe eller dylikt som vetter mot offentlig plats kräver tillstånd från polisen.

Skyltpå fasad

Handelsområde

Flaggskylt

Fönsterdekal

Arbetsplatsskyltar

Tillfälliga arbetsplatsskyltar exponerar de företag som är aktiva inom en arbetsplats och kräver i normalfallet inte bygglov om de står på samma fastighet som arbetena utförs på och i anslutning till arbetsplatsen. Skyltarna får dock inte vara kvar efter att arbetena avslutats. Kan skylten inte placeras på samma fastighet krävs ett tidsbegränsat lov om fastigheten ligger inom detaljplan. Ur trafiksäkerhetssynpunkt kan det vara olämpligt att placera sådana skyltar nära vägkorsning då de kan vara ganska dominerande och ofta står på ett tungt stativ med betong vilket medför att de kan skymma sikt och utgöra en fara vid en påkörning. Man bör även samråda med grannar om skyltens placering eller storlek kan komma att medföra olägenheter för närboende.

Flaggor

Flaggor

Med flaggor avses i detta sammanhang endast reklamflaggor och inte nationsflaggor. Uppsättning av reklamflaggor på fasad kan vara ett bra sätt att synliggöra en verksamhet och kräver inte bygglov. Mindre reklamflaggor bör placeras i direkt anslutning till entrén. Flaggor får inte placeras med underkant på lägre höjd än 2,3 meter över gång- och cykelbana eller på lägre höjd än 4,7 meter över körbana med hänsyn till trafiksäkerhet. Fristående flaggstänger är inte heller lovpliktiga men kräver alltid markägarens tillstånd. Nära allmän väg kan även tillstånd från väghållaren behövas.

Gatupratare

Att ställa ut fristående skyltar framför sin butik, så kallade gatupratare är ett populärt sätt att marknadsföra sin butik eller verksamhet. För att gatuprataren ska utgöra ett trivsamt komplement till butiken ska skyltens utformning vara anpassad till stadsmiljön. Ur tillgänglighetsperspektiv bör den vara försedd med en kant runt nedre delen som kan följas med en känselkäpp. Lätta, vikbara skyltar med synliga ben är inte lämpliga då de kan utgöra ett hinder för synskadade. Om skylten placeras på allmän plats krävs tillstånd från polis och fastighetsägare. I tillståndet från polisen regleras var skylten får placeras.

Arbetsplatsskylt

Gatupratare

Lagstiftning

Aktuella författningar

- Plan- och bygglagen (2010:900), PBL
- Plan- och byggförordningen (2011:338), PBF
- Lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning (1998:814), LGS
- Förordningen (1998:929) om gatuhållning och skyltning
- Ordningslagen (1993:1617), OL
- Väglagen (1971:948), VL
- Värmlands Läns Författningssamling, Lokala Ordningsföreskrifter för Årjängs kommun (17 FS 1998:25)

Skyltning utanför detaljplanelagt område

Utanför detaljplanelagt område regleras skyltning genom Väglagen och Lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning. Här får tavla, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning för reklam, propaganda eller liknande ändamål inte finnas varaktigt uppsatt utomhus utan tillstånd av länsstyrelsen (LGS 6 §). Ska skylten placeras inom 50 meter från vägområde krävs dessutom tillstånd enligt väglagen. (VL 46 §) Båda tillstånden söks hos länsstyrelsen. Skyltar inom vägområde tillåts normalt inte då detta område ska användas för drift och underhåll av vägen. Vad som får finnas inom området bestäms av väghållningsmyndigheten. (VL 43 §)

Skyltar som avvisar allmänheten från ett område som är av betydelse för friluftslivet får inte sättas upp utan tillstånd från kommunen. Skyltar inom strandskyddsområde kan även beröras av bestämmelserna i Miljöbalken.

Skyltning inom detaljplanelagt område

I områden som omfattas av detaljplan krävs det bygglov för att sätta upp, flytta eller väsentligt ändra skyltar eller ljusanordningar (PBF, 6 kap. 3 §). Vid en ansökan om bygglov prövas det enskilda intresset att göra reklam för en verksamhet mot det allmänna intresset av en estetiskt tilltalande och trafiksäker tätortsmiljö med god tillgänglighet. Det finns några undantag från bygglovsplikten när det gäller skyltar. Det gäller små hänvisningsskyltar i direkt anslutning till entrén, vägmärken enligt trafikförordningen samt högst tillfälliga skyltar till ett kommande eller pågående evenemang.

Affischer och gatupratere omfattas inte av bygglovsplikten men kräver tillstånd från polismyndigheten om de sätts upp på husväggar, staket, stolpar, gångbanor eller liknande som vetter mot offentlig plats. Bestämmelser kring dessa finns i ordningslagen.

Om en skylt sätts upp eller väsentligt ändras utan bygglov kan byggnadsnämnden förelägga fastighetsägaren att ta bort skylten. Även sanktionsavgifter kan komma att utdömas.

Kontakta gärna samhällsbyggnad i ett tidigt skede för att samråda om lämplighet och utformning av skyltning.

Ljud

Det kan uppstå ljud vid olika sorters skyltning. Det finns nationellt antagna riktlinjer för ljudnivåer (buller), vilket även gäller övrig verksamhet. Det är väldigt sällan skyltar uppkommer i dessa nivåer, men väcks det obehag kan det anmälas till kommunens miljökontor, försiktighetsåtgärder, enligt Miljöbalken. Verksamhetsutövaren ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa, enl. Miljöbalken. MB Kap. 9 § 9.

Information och reklam som riktar sig till personer på offentliga platser får inte ske via högtalare eller liknande utan polistillstånd.